

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/72/EY,

annettu 22 päivänä heinäkuuta 2003,

eurooppaosuuskunnan sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi on neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1435/2003 ⁽⁴⁾ määritetty eurooppaosuuskunnan säännöt.
- (2) Mainitun asetuksen tarkoituksena on luoda yhdenmukaiset oikeudelliset puitteet, joiden sisällä eri jäsenvaltioiden osuuskunnat ja muut yhteenliittymät sekä luonnolliset henkilöt voisivat suunnitella ja toteuttaa toimintansa uudelleen organisoimisen osuuskunnan muodossa yhteisön laajuisesti.
- (3) Yhteisön sosiaalisten tavoitteiden edistämiseksi on erityisesti henkilöstöedustuksen alalla vahvistettava erityisiä säännöksiä, joilla on tarkoitus varmistaa, että eurooppaosuuskunnan perustamisesta ei seuraa sen perustamiseen osallistuvissa yhteenliittymissä olevien henkilöstöedustuskäytänteiden katoaminen tai heikentyminen. Tavoitteeseen olisi pyrittävä luomalla alalle säännöstö, jolla täydennetään asetuksen (EY) N:o 1435/2003 säännöksiä.
- (4) Edellä esitetyjä suunnitellun toiminnan tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, koska tavoitteena on vahvistaa eurooppaosuuskuntiin sovellettava henkilöstöedustuksen säännöstö, vaan tavoitteet voidaan ehdotetun toiminnan mittasuhteiden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteelli-

suusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

- (5) Jäsenvaltioissa on hyvin erilaisia sääntöjä ja käytäntöjä henkilöstön edustajien osallistumisesta osuuskuntien päätöksentekoon, joten olisi epäviisasta vahvistaa yksi ainoa eurooppaosuuskuntia koskeva eurooppalainen henkilöstöedustuksen malli.
- (6) Kaikissa eurooppaosuuskunnan perustamistapauksissa olisi huolehdittava tiedotus- ja kuulemismenettelyistä rajat ylittävällä tasolla, tarpeellisin mukautuksin niiden eurooppaosuuskuntien osalta, jotka on perustettu kokonaan uusina, jos se niiden työpaikkoina mitatun koon vuoksi on perusteltua.
- (7) Jos osallistumista koskevat oikeudet ovat voimassa yhdessä tai useammassa eurooppaosuuskunnan perustavassa yhteenliittymässä, ne olisi periaatteessa säilytettävä siirtämällä ne eurooppaosuuskunnalle sen perustamisesta alkaen, jolleivät osapuolet päättää toisin.
- (8) Rajat ylittävää henkilöstölle tiedottamista ja henkilöstön kuulemista sekä mahdollisesti sen osallistumista koskevat, kaikkiin eurooppaosuuskuntiin sovellettavat käytännön menettelyt olisi ensisijaisesti määritettävä asianomaisten osapuolten välisellä sopimuksella tai, jos sopimusta ei ole syntynyt, toissijaista säännöstöä soveltamalla.
- (9) Jäsenvaltioilla olisi oltava edelleen mahdollisuus olla soveltamatta osallistumisoikeutta koskevia toissijaisia säännöksiä sulautumistapauksissa ottaen huomioon olemassa olevien osallistumisjärjestelmien ja -käytänteiden erilaisuus. Tässä tapauksessa on osallistuvissa yhteenliittymissä mahdollisesti voimassa olevien osallistumisjärjestelmien säilyttäminen varmistettava mukauttamalla rekisteröimistä koskevia sääntöjä.
- (10) Henkilöstöä neuvotteluissa edustavassa erityisryhmässä noudatettavien äänestysääntöjen olisi, erityisesti silloin kun tehdään sopimuksia alemman tasoisesta osallistumisesta kuin se, jota sovelletaan yhdessä tai useammassa osallistuvassa yhteenliittymässä, oltava suhteessa olemassa olevien osallistumisjärjestelmien ja -käytänteiden katoamisen tai heikentymisen vaaraan. Tämä vaara on suurempi, jos eurooppaosuuskunta luodaan muuntamalla tai sulautumisella, kuin jos eurooppaosuuskunta perustetaan kokonaan uutena.

⁽¹⁾ EYVL C 236, 31.8.1993, s. 36.⁽²⁾ EYVL C 42, 15.2.1993, s. 75.⁽³⁾ EYVL C 223, 31.8.1992, s. 42.⁽⁴⁾ Ks. tämän virallisen lehden s. 1.

- (11) Siltä varalta, että henkilöstön edustajien ja osallistuvien yhteenliittymien toimivaltaisten elinten neuvottelujen jälkeen ei ole saatu aikaan sopimusta, olisi säädettävä tietystä toissijaisesta säännöstöstä, jota sovelletaan eurooppaosuuskuntaan sen perustamisesta alkaen. Tällä säännöstöllä olisi varmistettava rajat ylittävään henkilöstölle tiedottamiseen ja henkilöstön kuulemiseen sekä sen eurooppaosuuskunnan asianomaisiin toimivaltaisiin elimiin osallistumiseen liittyvien käytäntöjen toteutuminen, jos tällainen osallistuminen oli voimassa osallistuvissa yhteenliittymissä ennen eurooppaosuuskunnan perustamista.
- (12) Jos edellä mainittuja menettelyjä ei ole perusteltua soveltaa kokonaan uutena perustettavaan eurooppaosuuskuntaan osallistuviin yhteenliittymiin niiden työpaikkoina mitaten pienen koon vuoksi, olisi eurooppaosuuskuntaan sovellettava siinä jäsenvaltiossa, jossa sillä on sääntömääräinen kotipaikka, tai niissä jäsenvaltioissa, joissa eurooppaosuuskunnalla on tytäryhtiöitä tai toimipaikkoja, voimassa olevia henkilöstöedustusta koskevia kansallisia sääntöjä. Tämä ei saisi vaikuttaa jo perustetun eurooppaosuuskunnan velvollisuuteen panna täytäntöön kyseiset menettelyt, jos merkittävä osa sen henkilöstöstä vaatii sitä.
- (13) Henkilöstön osallistumiseen osuuskunnan kokouksiin olisi sovellettava erityissääntöksiä kansallisen lainsäädännön rajoissa. Näiden säännösten soveltaminen ei estä muiden osallistumismuotojen soveltamista tässä direktiivissä säädetyin mukaisesti.
- (14) Jäsenvaltioiden olisi asianmukaisten säännösten avulla varmistettava, että jos eurooppaosuuskuntaan tehdään perustamisen jälkeen rakenteellisia muutoksia, henkilöstöedustusta koskevista järjestelyistä voidaan tarvittaessa neuvotella uudelleen.
- (15) Olisi säädettävä, että tämän direktiivin puitteissa toimivilla henkilöstön edustajilla on tehtäviään hoitaessaan sama suoja ja samat takeet kuin henkilöstön edustajille annetaan työskentelymaansa lainsäädännössä tai käytännöissä. Heitä ei saisi syrjiä eikä häiritä millään tavalla heidän laillisen toimintansa takia, ja heillä olisi oltava asianmukainen suoja erottamista ja muita seuraamuksia vastaan.
- (16) Arkaluonteisten tietojen olisi säilyttävä luottamuksellisina senkin jälkeen, kun henkilöstön edustajien toimikausi päättyy. Olisi säädettävä, että eurooppaosuuskunnan toimivaltainen elin voi olla paljastamatta tietoja, jotka vakavasti häiritisivät eurooppaosuuskunnan toimintaa, jos ne tulisivat julki.
- (17) Sikäli kuin eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä 22 päivänä syyskuuta 1994 annettu neuvoston direktiivi 94/45/EY⁽¹⁾ koskee eurooppaosuuskuntaa ja sen tytäryhtiöitä ja toimipaikkoja, mainitun direktiivin sääntöksiä ja sääntöksiä niiden saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ei saisi soveltaa eurooppaosuuskuntaan eikä sen tytäryhtiöihin eikä toimipaikkoihin, ellei erityinen neuvotteluelin päättä ollen aloittamatta neuvotteluja tai lopettaa jo aloitetut neuvottelut.
- (18) Tällä direktiivillä ei saisi olla vaikutusta muihin olemassa oleviin henkilöstöedustusta koskeviin oikeuksiin, eivätkä ne välttämättä vaikuta olemassa oleviin yhteisön ja kansallisen lainsäädännön ja käytäntöjen mukaisiin edustamisrakenteisiin.
- (19) Jos tässä direktiivissä säädettyjä velvoitteita ei täydetä, jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet.
- (20) Perustamissopimuksessa ei ole annettu yhteisölle muita valtuuksia tämän direktiivin antamiseksi kuin sen 308 artiklassa säädetyt.
- (21) Tämän direktiivin peruseriaatteena ja nimenomaisena tavoitteena on turvata työntekijöiden saavuttamat oikeudet osallistua yrityksen päätöksentekoon. Ennen eurooppaosuuskuntien perustamista voimassa olleiden työntekijöiden oikeuksien olisi muodostettava lähtökohta työntekijöiden osallistumisoikeuksille eurooppaosuuskunnassa ("ennen ja jälkeen" -periaate). Tätä lähestymistapaa olisi siten siis sovellettava, paitsi eurooppaosuuskuntaa alun perin perustettaessa, myös jo olemassa olevan eurooppaosuuskunnan rakenteellisiin muutoksiin sekä niihin yhteenliittymiin, joihin rakenteelliset muutosprosessit vaikuttavat. Jos eurooppaosuuskunnan sääntömääräinen kotipaikka siirretään jäsenvaltiosta toiseen, olisi sen vuoksi sovellettava edelleen vähintään samantasoisia henkilöstöedustusoikeuksia. Samoin mikäli henkilöstöedustusta koskeva kynnyсарvo saavutetaan tai se ylittyy eurooppaosuuskunnan rekisteröinnin jälkeen, näitä oikeuksia olisi sovellettava samalla tavoin kuin niitä olisi sovellettu, jos kynnyсарvo olisi saavutettu tai ylitetty ennen rekisteröintiä.

⁽¹⁾ EYVL L 254, 30.9.1994, s. 64, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/74/EY (EYVL L 10, 16.1.1998, s. 22).

- (22) Jäsenvaltiot voivat säätää, että ammattiliittojen edustajat voivat olla erityisen neuvotteluryhmän jäseniä riippumatta siitä, ovatko he eurooppaosuuskunnan perustamiseen osallistuvan yhteenliittymän työntekijöitä. Jäsenvaltioiden olisi tältä osin voitava ottaa käyttöön tämä oikeus erityisesti silloin, kun ammattiliittojen edustajilla on kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeus toimia yritysten hallintoneuvostojen tai hallitusten jäseninä ja äänestää niissä.
- (23) Useissa jäsenvaltioissa henkilöstöedustus ja muut työelämän suhteita koskevat alat perustuvat sekä kansalliseen lainsäädäntöön että käytäntöön, jonka tässä yhteydessä katsotaan kattavan myös eri tasoilla eli kansallisesti, alakohtaisesti ja/tai yrityksen tasolla tehtävät työehtosopimukset,
- d) "asianomaisella tytäryhtiöllä tai toimipaikalla" sitä osallistuvan oikeushenkilön tytäryhtiötä tai toimipaikkaa, jota ehdotetaan eurooppaosuuskunnan tytäryhtiöksi tai toimipaikaksi eurooppaosuuskuntaa perustettaessa;
- e) "henkilöstön edustajilla" kansallisessa lainsäädännössä ja/tai käytännössä tarkoitettuja henkilöstön edustajia;
- f) "edustavalla elimellä" 4 artiklassa tarkoitetuilla sopimuksilla tai liitteen säännösten mukaisesti perustettua, henkilöstöä edustavaa elintä, jonka tarkoituksena on tiedottaa eurooppaosuuskunnan sekä sen yhteisössä sijaitsevien tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen henkilöstölle ja kuulla henkilöstöä sekä soveltuvin osin käyttää osallistumisoi-keutta eurooppaosuuskuntaan nähden;

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tavoite

1. Tämä direktiivi koskee henkilöstöedustusta sellaisten eurooppaosuuskuntien asioiden hoidossa, joita tarkoitetaan asetuksessa (EY) N:o 1435/2003.

2. Tätä varten on jokaisessa eurooppaosuuskunnassa päätettävä henkilöstöedustusta koskevista järjestelyistä 3–6 artiklassa tarkoitetun neuvottelumenettelyn mukaisesti tai, 7 ja 8 artiklassa määritetyissä olosuhteissa, liitteen mukaisesti.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) "eurooppaosuuskunnalla" osuuskuntaa, joka on perustettu asetuksen (EY) N:o 1435/2003 mukaisesti;
- b) "osallistuvilla oikeushenkilöillä" perustamissopimuksen 48 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettuja yhtiöitä, mukaan luettuina osuuskunnat, sekä jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettuja ja sen piiriin kuuluvia oikeushenkilöitä, jotka ovat välittömästi osallisina eurooppaosuuskunnan perustamisessa;
- c) osallistuvan oikeushenkilön tai eurooppaosuuskunnan "tytäryhtiöllä" yritystä, johon nähden kyseisellä oikeushenkilöllä tai eurooppaosuuskunnalla on direktiivin 94/45/EY 3 artiklan 2–7 kohdassa määritelty määräävä vaikutusvalta;
- d) "asianomaisella tytäryhtiöllä tai toimipaikalla" sitä osallistuvan oikeushenkilön tytäryhtiötä tai toimipaikkaa, jota ehdotetaan eurooppaosuuskunnan tytäryhtiöksi tai toimipaikaksi eurooppaosuuskuntaa perustettaessa;
- e) "henkilöstön edustajilla" kansallisessa lainsäädännössä ja/tai käytännössä tarkoitettuja henkilöstön edustajia;
- f) "edustavalla elimellä" 4 artiklassa tarkoitetuilla sopimuksilla tai liitteen säännösten mukaisesti perustettua, henkilöstöä edustavaa elintä, jonka tarkoituksena on tiedottaa eurooppaosuuskunnan sekä sen yhteisössä sijaitsevien tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen henkilöstölle ja kuulla henkilöstöä sekä soveltuvin osin käyttää osallistumisoi-keutta eurooppaosuuskuntaan nähden;
- g) "erityisellä neuvotteluryhmällä" 3 artiklan mukaisesti perustettua ryhmää, jonka tehtävänä on neuvotella osallistuvien oikeushenkilöiden toimivaltaisen elimen kanssa henkilöstöedustusta eurooppaosuuskunnassa koskevista järjestelyistä;
- h) "henkilöstöedustuksella" sellaista järjestelmää, tiedottaminen, kuuleminen ja osallistuminen mukaan lukien, jonka avulla henkilöstön edustajat voivat vaikuttaa yrityksessä tehtäviin päätöksiin;
- i) "tiedottamisella" eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen toimeenpanemaa tietojen antamista henkilöstöä edustavalle elimelle ja/tai henkilöstön edustajille asioista, jotka koskevat eurooppaosuuskuntaa itseään ja sen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaa tytäryhtiötä tai toimipaikkaa, tai asioista, joissa päätöksiä tekevät elimet yksittäisessä jäsenvaltiossa eivät ole toimivaltaisia, sellaisena ajankohtana, sellaisella tavalla ja sisällöltään sellaisina, että henkilöstön edustajat voivat perusteellisesti arvioida tietojen mahdollista vaikutusta ja tarvittaessa valmistella neuvotteluja eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen kanssa;
- j) "kuulemisella" eurooppaosuuskunnan henkilöstöä edustavan elimen ja/tai henkilöstön edustajien ja eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen välisen vuoropuhelun ja näkemysten vaihdon toimeenpanemista sellaisena ajankohtana, sellaisella tavalla ja sisällöltään sellaisena, että henkilöstön edustajat voivat annettujen tietojen perusteella ilmaista toimivaltaisen elimen suunnittelemissa toimenpiteissä koskevan kantansa, joka voidaan ottaa huomioon eurooppaosuuskunnan sisäisessä päätöksenteossa;
- k) "osallistumisella" henkilöstöä edustavan elimen ja/tai henkilöstön edustajien vaikuttamista oikeushenkilön asioihin siten, että heillä on:
- oikeus valita tai nimetä osa oikeushenkilön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenistä, tai

- oikeus suositella ja/tai vastustaa joidenkin tai kaikkien oikeushenkilön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenten nimeämistä.

II JAKSO

KAHDEN TAI USEAMMAN OIKEUSHENKILÖN PERUSTAMISSA TAI MUUNTAMALLA PERUSTETUISSA EUROOPPAOSUUSKUNNISSA NOUDATETTAVA NEUVOTTELUMENETELY

3 artikla

Erityisen neuvotteluryhmän perustaminen

1. Laatiessaan eurooppaosuuskunnan perustamissuunnitelman on osallistuvien oikeushenkilöiden johtokuntien tai hallitusten mahdollisimman pian toteutettava tarpeelliset toimenpiteet, mukaan lukien tiedottaminen osallistuvien oikeushenkilöiden ja tytäryhtiöiden tai toimipaikkojen henkilöydestä sekä niiden henkilöstömäärästä, aloittaakseen neuvottelut oikeushenkilön henkilöstön edustajien kanssa eurooppaosuuskunnan henkilöstöedustusta koskevista järjestelyistä.

2. Tätä varten on seuraavien säännösten mukaisesti perustettava erityinen neuvotteluryhmä, jossa on edustettuna osallistuvien oikeushenkilöiden sekä asianomaisten tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen henkilöstö:

- a) valittaessa tai nimettäessä jäseniä erityiseen neuvotteluryhmään on varmistettava, että:
 - i) jäsenet valitaan tai nimetään suhteessa osallistuvien oikeushenkilöiden sekä asianomaisten tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen kussakin jäsenvaltiossa olevan henkilöstön määrään siten, että kunkin jäsenvaltion osalta varataan yksi jäsenen paikka kyseisessä jäsenvaltiossa työskentelevän henkilöstön kutakin sellaista osaa kohti, joka edustaa 10:tä prosenttia tai sen murto-osaa kaikissa jäsenvaltioissa yhteensä työskentelevän henkilöstön kokonaismäärästä,
 - ii) jos kyseessä on sulautumalla perustettu eurooppaosuuskunta, kustakin jäsenvaltiosta on tarvittava määrä lisjäseniä sen varmistamiseksi, että erityiseen neuvotteluryhmään kuuluu vähintään yksi kutakin sellaista osallistuvaa osuuskuntaa edustava jäsen, joka on rekisteröity ja jolla on työntekijöitä kyseisessä jäsenvaltiossa ja joka ehdotetaan lakkaavaksi erillisenä oikeushenkilönä sen jälkeen, kun eurooppaosuuskunta on rekisteröity, edellyttäen, että:
 - tällaisten lisjäsenten määrä on enintään 20 prosenttia i alakohdan nojalla nimettyjen edustajien määrästä, ja

- erityisen neuvotteluryhmän kokoonpano on sellainen, ettei kyseisillä työntekijöillä ole kaksinkertaista edustusta.

Jos tällaisten osuuskuntien määrä on suurempi kuin ensimmäisen alakohdan mukaisesti käytettävissä olevien lisäpaikkojen määrä, nämä lisäpaikat jaetaan eri jäsenvaltioissa olevien osuuskuntien kesken alenevassa järjestyksessä niiden palveluksessa olevien henkilöiden määrän mukaan.

- b) Jäsenvaltioiden on määritettävä alueeltaan valittavien tai nimettävien erityisen neuvotteluryhmän jäsenten valitsemis- tai nimeämistapa. Niiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet varmistaakseen mahdollisuuksien mukaan, että erityisessä neuvotteluryhmässä on vähintään yksi jäsen kutakin sellaista osallistuvaa oikeushenkilöä kohden, jolla on henkilöstöä kyseisessä jäsenvaltiossa. Tällaisilla toimenpiteillä ei saa lisätä kokonaisjäsenmäärää. Henkilöstön edustajien nimittämisessä, nimeämisessä tai valitsemisessä käytettävillä menetelmillä olisi pyrittävä edistämään tasapainoista sukupuolijakaamaa.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että näiden jäsenten joukossa voi olla ammattiliittojen edustajia riippumatta siitä, ovatko he osallistuvan oikeushenkilön tai asianomaisten tytäryhtiön tai toimipaikan työntekijöitä.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että niiden yritysten tai toimipaikkojen henkilöstöllä, joissa henkilöstöllä ei siitä itsestään riippumattomista syistä ole edustajia, on oikeus valita tai nimetä jäseniä erityiseen neuvotteluryhmään, sanotun kuitenkin rajoittamatta sellaisen kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön soveltamista, jossa säädetään vähimmäiskoosta edellytyksenä henkilöstöä edustavan elimen perustamiselle.

3. Erityisen neuvotteluryhmän ja osallistuvien oikeushenkilöiden toimivaltaisten elinten tehtävänä on määrittää kirjallisella sopimuksella eurooppaosuuskunnan henkilöstöedustusta koskevat järjestelyt.

Tätä varten osallistuvien oikeushenkilöiden toimivaltaisten elinten on annettava erityiselle neuvotteluryhmälle tietoja eurooppaosuuskunnan perustamissuunnitelmasta ja perustamistoimien etenemisestä aina eurooppaosuuskunnan rekisteröintiin saakka.

4. Jollei 6 kohdasta muuta johdu, erityinen neuvotteluryhmä tekee päätöksensä jäsentensä ehdottomalla enemmistöllä edellyttäen, että tämä enemmistö edustaa myös henkilöstön ehdotonta enemmistöä. Kullakin jäsenellä on yksi ääni. Jos neuvottelujen tulos kuitenkin johtaisi osallistumisoikeuksien vähenemiseen, tällaisen sopimuksen hyväksymistä koskevan päätöksen tekemiseen vaaditaan kaksi kolmasosaa niiden erityisen neuvotteluryhmän jäsenten äänistä, jotka edustavat vähintään kahta kolmasosaa henkilöstöstä, mukaan lukien niiden jäsenten äänet, jotka edustavat vähintään kahdessa jäsenvaltiossa työskentelevää henkilöstöä,

- jos kyseessä on eurooppaosuuskunta, joka perustetaan sulauttamalla, ja osallistumisen piiriin kuuluu vähintään 25 prosenttia osallistuvien osuuskuntien henkilöstön kokonaismäärästä, tai
- jos kyseessä on eurooppaosuuskunta, joka perustetaan muulla tavalla, ja osallistumisen piiriin kuuluu vähintään 50 prosenttia osallistuvien oikeushenkilöiden henkilöstön kokonaismäärästä.

Osallistumisoikeuksien väheneminen tarkoittaa sellaista osuutta niistä 2 artiklan k alakohdan mukaisten eurooppaosuuskunnan elinten jäsenistä, joka on pienempi kuin osallistuvien oikeushenkilöiden suurin osuus.

5. Erityinen neuvotteluryhmä voi neuvotteluja varten pyytää valitsemiaan asiantuntijoita, esimerkiksi asianomaisten yhteisötason ammattiliittojen edustajia, avustamaan sitä sen työssä. Nämä asiantuntijat voivat erityisen neuvotteluryhmän pyynnöstä olla läsnä neuvottelukokouksissa neuvonantajina silloin kun tämä on tarpeen yhtenäisyyden ja yhdenmukaisuuden edistämiseksi yhteisön tasolla. Erityinen neuvotteluryhmä voi päättää ilmoittaa asianmukaisten ulkopuolisten järjestöjen, ammattiliittojen mukaan lukien, edustajille neuvottelujen aloittamisesta.

6. Erityinen neuvotteluryhmä voi toisessa alakohdassa esitetyllä enemmistöllä päättää olla aloittamatta neuvotteluja tai lopettaa jo aloitetut neuvottelut ja turvautua niissä jäsenvaltioissa voimassa oleviin henkilöstölle tiedottamista ja henkilöstön kuulemistä koskeviin sääntöihin, joissa eurooppaosuuskunnalla on henkilöstöä. Tällainen päätös keskeyttää 4 artiklassa tarkoitetun sopimuksen tekemistä koskevan menettelyn. Jos tällainen päätös on tehty, liitteen säännöksiä ei sovelleta.

Päätös olla aloittamatta neuvotteluja tai lopettaa neuvottelut edellyttää vähintään kahta kolmasosaa niiden jäsenten äänistä, jotka edustavat vähintään kahta kolmasosaa henkilöstöstä, mukaan lukien niiden jäsenten äänet, jotka edustavat vähintään kahdessa jäsenvaltiossa työskentelevää henkilöstöä.

Jos eurooppaosuuskunta on perustettu muuntamalla, tätä kohtaa ei sovelleta, jos osallistuminen on käytössä muunnettavassa osuuskunnassa.

Erityinen neuvotteluryhmä on kutsuttava uudelleen koolle aikaisintaan kaksi vuotta edellä mainitun päätöksen jälkeen, kun vähintään 10 prosenttia eurooppaosuuskunnan, sen tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen henkilöstöstä tai heidän edustajansa sitä kirjallisesti pyytää tai pyytävät, jolleivät osapuolet sovi neuvottelujen aloittamisesta uudelleen jo aikaisemmin. Jos erityinen neuvotteluryhmä päättää aloittaa uudelleen neuvottelut johdon kanssa, mutta tällaisten neuvottelujen tuloksena ei päästä yhteisymmärrykseen, liitteen säännöksiä ei sovelleta.

7. Osallistuvat oikeushenkilöt vastaavat erityisen neuvotteluryhmän toiminnan ja ylipäänsä neuvottelujen kustannuksista siten, että erityisellä neuvotteluryhmällä on mahdollisuus hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat tämän periaatteen mukaisesti säätää erityisen neuvotteluryhmän toimintaan liittyvistä budjettisäännöistä. Ne voivat erityisesti rajoittaa rahoituksen koskemaan ainoastaan yhtä asiantuntijaa.

4 artikla

Sopimuksen sisältö

1. Osallistuvien oikeushenkilöiden toimivaltaisten elinten ja erityisen neuvotteluryhmän on neuvoteltava yhteistyön hengessä, jotta päästään sopimukseen eurooppaosuuskunnan henkilöstöedustusta koskevista järjestelyistä.

2. Jollei 4 kohdasta muuta johdu, osallistuvien oikeushenkilöiden toimivaltaisten elinten ja erityisen neuvotteluryhmän välisessä 1 kohdassa tarkoitetussa sopimuksessa on vahvistettava, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten sopimusvapautta:

- a) sopimuksen soveltamisala;
- b) sen edustavan elimen kokoonpano, jäsenten lukumäärä ja paikkojen jakautuminen, joka on eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen neuvottelukumppani eurooppaosuuskunnan sekä sen tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen henkilöstölle tiedottamista ja henkilöstön kuulemistä koskevista järjestelyistä;
- c) edustavan elimen tehtävät, sekä sille tiedottamisessa ja sen kuulemisessa noudatettava menettely;
- d) kuinka usein edustava elin kokoontuu;
- e) edustavalle elimelle myönnettävät taloudelliset ja aineelliset resurssit;
- f) jos osapuolet päättävät neuvotteluissa edustavan elimen perustamisen sijasta perustaa yhden tai useampia tiedottamis- ja kuulemismenettelyjä, järjestelyt näiden menettelyjen täytäntöönpanemiseksi;
- g) jos osapuolet neuvotteluissaan päättävät osallistumisjärjestelyjen perustamisesta, järjestelyjen pääkohdat, mukaan lukien (soveltuvin osin) eurooppaosuuskunnan hallituksen tai hallintoneuvoston niiden jäsenten lukumäärä, jotka henkilöstö on oikeutettu valitsemaan tai nimeämään taikka joita se on oikeutettu suosittelemaan tai vastustamaan, yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti henkilöstö voi valita tai nimetä heidät taikka suositella tai vastustaa heitä, ja näiden jäsenten oikeudet; ja

h) sopimuksen voimaantulopäivä ja sen kesto, tapaukset, joissa sopimus olisi neuvoteltava uudelleen, sekä sen uudelleen neuvottelemista koskeva menettely, jota sovelletaan tarvittaessa myös eurooppaosuuskuntaan ja sen tytäryhtiöihin ja toimipaikkoihin eurooppaosuuskunnan perustamisen jälkeen tehtävien rakenteellisten muutosten yhteydessä.

3. Sopimusta eivät koske liitteessä tarkoitettut toissijaiset säännökset, ellei sopimuksessa toisin määrätä.

4. Jos eurooppaosuuskunta on perustettu muuntamalla, sopimuksessa on määrättävä henkilöstöedustuksesta, joka on kaikilta osiltaan vähintään samantasoista kuin eurooppaosuuskunnaksi muunnettavassa osuuskunnassa käytössä oleva, sanottu kuitenkin rajoittamatta 15 artiklan 3 kohdan a alakohdan soveltamista.

5. Sopimuksessa voidaan määrittää järjestelyt työntekijöiden oikeudesta osallistua osuuskunnan kokouksiin tai sen jaosto- tai alakohtaisiin kokouksiin tämän direktiivin 9 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 1435/2003 59 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

5 artikla

Neuvottelujen kesto

1. Neuvottelut on aloitettava heti sen jälkeen, kun erityinen neuvotteluryhmä on muodostettu, ja niitä voidaan jatkaa kuusi kuukautta tämän jälkeen.

2. Osapuolet voivat yhteisellä sopimuksella päättää jatkaa neuvotteluja 1 kohdassa tarkoitettun ajan jälkeen yhteensä enintään yhden vuoden ajan siitä, kun erityinen neuvotteluryhmä on muodostettu.

6 artikla

Neuvottelumenettelyyn sovellettava laki

Jollei tässä direktiivissä toisin säädetä, 3, 4 ja 5 artiklassa tarkoitettuun neuvottelumenettelyyn sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jossa eurooppaosuuskunnan sääntömääräisen kotipaikan on määrä sijaita.

7 artikla

Toissijaiset säännökset

1. Edellä 1 artiklassa tarkoitettun tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on annettava henkilöstöedustusta koskevat toissijaiset säännökset, joiden on oltava liitteessä esitettyjen säännösten mukaisia.

Sen jäsenvaltion lainsäädännön toissijaisia säännöksiä, jossa eurooppaosuuskunnan sääntömääräisen kotipaikan on määrä sijaita, sovelletaan eurooppaosuuskunnan rekisteröintipäivästä alkaen, jos

- a) osapuolet niin sopivat; tai
- b) 5 artiklassa asetetussa määräajassa ei ole tehty sopimusta, ja
 - kunkin osallistuvan oikeushenkilön toimivaltainen elin päättää hyväksyä toissijaisten säännösten soveltamisen eurooppaosuuskunnan osalta ja siten jatkaa eurooppaosuuskunnan rekisteröintiä, eikä
 - erityinen neuvotteluelin ole tehnyt 3 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua päätöstä.

2. Lisäksi rekisteröintijäsenvaltion lainsäädännön toissijaisia säännöksiä sovelletaan liitteessä olevan 3 osan mukaisesti ainoastaan, jos:

- a) kyseessä on muuntamalla perustettu eurooppaosuuskunta ja henkilöstön osallistumista hallitukseen tai hallinto-neuvostoon koskevia jäsenvaltion sääntöjä sovellettiin eurooppaosuuskunnaksi muunnettuun osuuskuntaan;
- b) kyseessä on sulauttamalla perustettu eurooppaosuuskunta, ja
 - yhdessä tai useammassa eurooppaosuuskuntaan osallistuvassa osuuskunnassa oli ennen eurooppaosuuskunnan rekisteröintiä käytössä yksi tai useampi osallistumismuoto, jonka piiriin kuului vähintään 25 prosenttia niissä työskentelevän henkilöstön kokonaisuudesta, tai
 - yhdessä tai useammassa eurooppaosuuskuntaan osallistuvassa osuuskunnassa oli ennen eurooppaosuuskunnan rekisteröintiä käytössä yksi tai useampi osallistumismuoto, jonka piiriin kuului alle 25 prosenttia niissä työskentelevän henkilöstön kokonaisuudesta, ja erityinen neuvotteluryhmä niin päättää;
- c) kyseessä on eurooppaosuuskunta, joka on perustettu muulla tavalla, ja
 - yhdessä tai useammassa eurooppaosuuskuntaan osallistuvassa oikeushenkilössä oli ennen eurooppaosuuskunnan rekisteröintiä käytössä yksi tai useampi osallistumismuoto, jonka piiriin kuului vähintään 50 prosenttia niissä työskentelevän henkilöstön kokonaisuudesta, tai
 - yhdessä tai useammassa eurooppaosuuskuntaan osallistuvassa oikeushenkilössä oli ennen eurooppaosuuskunnan rekisteröintiä käytössä yksi tai useampi osallistumismuoto, jonka piiriin kuului alle 50 prosenttia niissä työskentelevän henkilöstön kokonaisuudesta, ja erityinen neuvotteluryhmä niin päättää.

Jos osallistuvissa oikeushenkilöissä oli käytössä useampi kuin yksi osallistumismuoto, erityinen neuvotteluryhmä päättää, mikä niistä otetaan käyttöön eurooppaosuuskunnassa. Jäsenvaltiot voivat antaa säännöt, joita sovelletaan, jos tällaista päätöstä ei ole tehty niiden alueella rekisteröidyn eurooppaosuuskunnan osalta. Erityinen neuvotteluryhmä ilmoittaa tämän kohdan mukaisista päätöksistään osallistuvien oikeushenkilöiden toimivaltaisille elimille.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että liitteessä olevassa 3 osassa tarkoitettuja toissijaisia säännöksiä ei sovelleta 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa.

III JAKSO

YKSIKINOMAAN LUONNOLLISTEN HENKILÖIDEN TAI YHDEN OIKEUSHENKILÖN JA LUONNOLLISTEN HENKILÖIDEN PERUSTAMAAN EUROOPPAOSUUSKUNTAAN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET

8 artikla

1. Jos kyseessä on yksinomaan luonnollisten henkilöiden tai yhden oikeushenkilön ja luonnollisten henkilöiden, joiden palveluksessa on yhteensä vähintään 50 työntekijää vähintään kahdessa jäsenvaltiossa, perustama eurooppaosuuskunta, sovelletaan 3–7 artiklan säännöksiä.

2. Jos kyseessä on yksinomaan luonnollisten henkilöiden tai yhden oikeushenkilön ja luonnollisten henkilöiden, joiden palveluksessa on yhteensä alle 50 työntekijää tai joiden palveluksessa on vain yhdessä jäsenvaltiossa 50 työntekijää tai enemmän, perustama eurooppaosuuskunta, henkilöstöedustusta koskevat seuraavat säännöt:

- eurooppaosuuskuntaan itseensä sovelletaan siinä jäsenvaltiossa, jossa sillä on sääntömääräinen kotipaikka, samantyyppisiin yhteisöihin sovellettavia säännöksiä,
- eurooppaosuuskunnan tytäryhtiöihin ja toimipaikkoihin sovelletaan niiden sijaintijäsenvaltiossa samantyyppisiin yhteisöihin sovellettavia säännöksiä.

Jos henkilöedustusta soveltavan eurooppaosuuskunnan sääntömääräinen kotipaikka siirretään jäsenvaltiosta toiseen, on edelleen sovellettava vähintään samantasoisia henkilöstöedustusta koskevia oikeuksia.

3. Jos 2 kohdassa tarkoitettuna eurooppaosuuskunnan rekisteröinnin jälkeen vähintään kolmasosa kaikista eurooppaosuuskunnan ja sen tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen vähintään kahdessa eri jäsenvaltiossa olevista työntekijöistä sitä pyytää, tai jos työntekijöitä on vähintään 50 vähintään kahdessa jäsenvaltiossa, sovelletaan 3–7 artiklan säännöksiä soveltuvin osin. Tällöin ilmaisu ”osallistuvat oikeushenkilöt” korvataan ilmaisulla ”eurooppaosuuskunta” ja ”asianomaiset tytäryhtiöt ja toimipaikat” korvataan ilmaisulla ”eurooppaosuuskunnan tytäryhtiöt ja toimipaikat”.

IV JAKSO

OSALLISTUMINEN OSUUSKUNNAN KOKOUKSIIN TAI SEN JAOSTO- TAI ALAKOHTAISIIIN KOKOUKSIIN

9 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1435/2003 59 artiklan 4 kohdasta johtuvien rajoitusten eurooppaosuuskunnan työntekijöillä ja/tai heidän edustajillaan on oikeus osallistua osuuskunnan kokouksiin tai sen jaosto- tai alakohdaisiin kokouksiin, jos sellaisia on olemassa, äänioikeuksin, edellyttäen, että:

1. osapuolet sopivat siitä 4 artiklassa tarkoitettussa sopimuksessa; tai
2. tällaista järjestelmää soveltava osuuskunta muuntaa itsensä eurooppaosuuskunnaksi; tai
3. jos kyseessä on muutoin kuin muuntamalla muodostettu eurooppaosuuskunta, jotakin osallistuvaa osuuskuntaa koskee tällainen järjestelmä; ja:
 - i) osapuolet eivät ole päässeet 4 artiklassa tarkoitettuun sopimukseen 5 artiklassa säädetyn määräajan kuluessa; ja
 - ii) 7 artiklan 1 kohdan b alakohtaa ja liitteessä olevaa 3 osaa sovelletaan; ja
 - iii) osallistuvassa osuuskunnassa, jota koskee tällainen järjestelmä, on suurin asianomaisissa osallistuvissa osuuskunnissa voimassa ollut 2 artiklan alakohdan mukaisen henkilöstöosallistumisen osuus ennen eurooppaosuuskunnaksi rekisteröitymistä.

V JAKSO

MUITA SÄÄNNÖKSIÄ

10 artikla

Salassapito ja luottamuksellisuus

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että erityisen neuvotteluryhmän tai edustavan elimen jäsenet sekä heitä avustavat asiantuntijat eivät saa ilmaista heille luottamuksellisina annettuja tietoja ulkopuolisille.

Sama koskee henkilöstön edustajia tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä.

Tämä velvoite on edelleen voimassa myös kyseisten henkilöiden toimikauden päätyttyä heidän olinpaikastaan riippumatta.

2. Kunkin jäsenvaltion on erityistapauksissa ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistetuina edellytyksinä ja rajoituksina säädetävä, että sen alueelle sijoittautuneen eurooppaosuuskunnan tai osallistuvan oikeushenkilön hallintoneuvosto tai hallitus ei ole velvollinen ilmaisemaan tietoja, jotka ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden ilmaiseminen aiheuttaisi objektiivisten perusteiden mukaan merkittävää haittaa tai vahinkoa eurooppaosuuskunnan (tai mahdollisesti osallistuvan oikeushenkilön) tai sen tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen toiminnalle.

Jäsenvaltio voi edellyttää tällaiselle vapautukselle hallinto- tai oikeusviranomaisen etukäteistä lupaa.

3. Kukin jäsenvaltio voi antaa erityisiä säännöksiä niiden alueelleen sijoittautuneiden eurooppaosuuskuntien osalta, joiden tarkoituksena on suoraan ja pääasiallisesti tiedottamista ja mielipiteiden ilmaisua koskeva aatteellinen ohjaus, jos tällaisia säännöksiä on jo tämän direktiivin antamispäivänä sen kansallisessa lainsäädännössä.

4. Soveltaessaan 1, 2 ja 3 kohtaa jäsenvaltioiden on säädetävä menettelyistä, joiden avulla henkilöstön edustajat voivat saattaa hallinnolliseen tai oikeuskäsittelyyn tapaukset, joissa eurooppaosuuskunnan tai osallistuvan oikeushenkilön hallintoneuvosto tai hallitus vaatii luottamuksellisuutta tai ei anna tietoja.

Näihin menettelyihin voi sisältyä järjestelyjä kyseisten tietojen luottamuksellisuuden säilyttämiseksi.

11 artikla

Edustavan elimen toiminta sekä menettely henkilöstölle tiedotettaessa ja sitä kuultaessa

Eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen ja edustavan elimen on toimittava yhdessä yhteistyön hengessä ottaen asianmukaisesti huomioon kummankin osapuolen oikeudet ja velvoitteet.

Sama koskee eurooppaosuuskunnan hallintoneuvoston tai hallituksen ja henkilöstön edustajien välistä yhteistyötä osana menettelyä, jolla henkilöstölle tiedotetaan ja sitä kuullaan.

12 artikla

Henkilöstön edustajien suoja

Erityisen neuvotteluryhmän jäsenet, edustavan elimen jäsenet, kaikki tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä toimivat henkilöstön edustajat sekä kaikki eurooppaosuuskunnan hallintoneuvostoon tai hallitukseen kuuluvat henkilöstön edustajat, jotka ovat eurooppaosuuskunnan, sen tytäryhtiöiden tai toimipaikkojen taikka osallistuvan oikeushenkilön henkilöstöä, saavat tehtäviään suorittaessaan saman suojan ja samanlaiset takeet kuin heidän työskentelymaassaan voimassa olevassa kansallisessa lainsäädännössä ja/tai käytännössä annetaan henkilöstön edustajille.

Tämä koskee erityisesti osallistumista erityisen neuvotteluryhmän tai edustavan elimen kokouksiin tai muihin 4 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaisesti järjestettyihin kokouksiin tai hallituksen tai hallintoneuvoston kokouksiin sekä palkan maksua osallistuvan oikeushenkilön tai eurooppaosuuskunnan taikka sen tytäryhtiöiden tai toimipaikkojen henkilöstöön kuuluville jäsenille ajalta, jonka heidän on tehtävänsä suorittamiseksi oltava poissa työstä.

13 artikla

Menettelyjen väärinkäyttö

Jäsenvaltioiden on toteutettava yhteisöoikeuden mukaisesti asianmukaiset toimenpiteet estääkseen eurooppaosuuskunnan väärinkäytön siten, että henkilöstölle ei myönnetä oikeutta henkilöstöedustukseen tai siltä poistetaan kyseinen oikeus.

14 artikla

Direktiivin noudattaminen

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen alueella sijaitsevien eurooppaosuuskuntien toimipaikkojen johto ja tytäryhtiöiden sekä osallistuvien oikeushenkilöiden hallintoneuvosto tai hallitus ja niiden henkilöstön edustajat tai tapauksen mukaan niiden henkilöstö täyttävät tässä direktiivissä säädettyt velvoitteet riippumatta siitä, sijaitseeko eurooppaosuuskunnan sääntömääräinen kotipaikka sen alueella.

2. Jäsenvaltioiden on säädetävä asianmukaisista toimenpiteistä sellaisissa tapauksissa, joissa tämän direktiivin noudattaminen laiminlyödään. Niiden on erityisesti huolehdittava siitä, että käytettävissä on hallinnollisia tai oikeudellisia menettelyjä, joilla voidaan varmistaa tästä direktiivistä aiheutuvien velvoitteiden täyttäminen.

15 artikla

Tämän direktiivin ja muiden säännösten välinen yhteys

1. Jos eurooppaosuuskunta on direktiivissä 94/45/EY tai mainitun direktiivin ulottamisesta koskemaan Yhdistynyttä kuningaskuntaa 15 päivänä joulukuuta 1997 annetussa neuvoston direktiivissä 97/74/EY⁽¹⁾ tarkoitettu yhteisönlaajuinen yritys tai yhteisönlaajuisessa yritysryhmässä määräysvaltaa käyttävä yritys, näiden direktiivien säännöksiä ja säännöksiä, joita on annettu niiden saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä, ei sovelleta eurooppaosuuskuntaan tai eurooppaosuuskunnan tytäryhtiöön.

Jos erityinen neuvotteluryhmä päättää 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti olla aloittamatta neuvotteluja tai lopettaa jo aloitetut neuvottelut, sovelletaan kuitenkin direktiiviä 94/45/EY tai direktiiviä 97/74/EY ja säännöksiä, joilla ne on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

⁽¹⁾ EYVL L 10, 16.1.1998, s. 22.

2. Henkilöstön osallistumista yhtiöiden elinten toimintaan koskevia, muita kuin tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisen lainsäädännön säännöksiä ja/tai kansallisia käytäntöjä ei sovelleta niihin eurooppaosuuskuntiin, joihin 3–7 artiklaa sovelletaan.

3. Tämä direktiivi ei vaikuta:

- a) olemassa oleviin muuta kuin eurooppaosuuskunnan elinten toimintaan osallistumista koskeviin henkilöstöedustukseen liittyviin oikeuksiin, jotka eurooppaosuuskunnan sekä sen tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen henkilöstöllä on jäsenvaltioissa kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaisesti, eikä
- b) niihin henkilöstön osallistumista oikeushenkilön elinten toimintaan koskeviin kansallisen lainsäädännön säännöksiin ja/tai käytäntöön, joita sovelletaan eurooppaosuuskunnan tytäryhtiöihin tai sellaisiin eurooppaosuuskuntiin, joihin 3–7 artiklaa ei sovelleta.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen oikeuksien pysyttämiseksi jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet taatakseen, että niissä osallistuvissa oikeushenkilöissä, jotka lakkaavat erillisinä oikeushenkilöinä, voimassa olevat henkilöstöedustuksen rakenteet säilyvät eurooppaosuuskunnan rekisteröinnin jälkeen.

16 artikla

Loppusäännökset

1. Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 18 päivänä elokuuta 2006 tai varmistettava viimeistään kyseiseen päivään mennessä, että työmarkkinaosapuolet ottavat sopimuksin käyttöön tarvittavat määräykset, jolloin jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet

voidakseen aina taata tämän direktiivin mukaisten tavoitteiden toteutumisen. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

17 artikla

Komission suorittama uudelleentarkastelu

Komissio tarkastelee jäsenvaltioita ja yhteisötason työmarkkinaosapuolia kuultuaan viimeistään 18 päivänä elokuuta 2009 uudelleen tämän direktiivin soveltamista tehdäkseen neuvostolle tarvittaessa asianmukaisia muutosehdotuksia.

18 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

19 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 22 päivänä heinäkuuta 2003.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. ALEMANNO

LIITE

TOISSIJAISET SÄÄNNÖKSET

(7 ja 8 artiklassa tarkoitettut)

Osa 1: Henkilöstöä edustavan elimen kokoonpano

Edellä 1 artiklassa kuvatun tavoitteen saavuttamiseksi ja 7 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa on perustettava edustava elin seuraavien sääntöjen mukaisesti:

- a) Edustava elin muodostetaan eurooppaosuuskunnan sekä sen tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen työntekijöistä, jotka henkilöstön edustajat tai, jollei edustajia ole, kaikki työntekijät valitsevat tai nimeävät keskuudestaan.
- b) Edustavan elimen jäsenet valitaan tai nimetään kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaisesti.

Jäsenvaltiot vahvistavat säännöt sen varmistamiseksi, että edustavan elimen jäsenten lukumäärä ja paikkojen jakautuminen edustavassa elimessä mukautetaan eurooppaosuuskunnassa sekä sen tytäryhtiöissä ja toimipaikoissa tapahtuvien muutosten huomioon ottamiseksi. Henkilöstön edustajien nimittämisessä, nimeämisessä tai valitsemisessa käytettävillä menetelmillä olisi pyrittävä edistämään tasapainoista sukupuolijakaumaa.
- c) Jos edustavan elimen koko sitä edellyttää, se valitsee keskuudestaan suppean komitean, jossa on enintään kolme jäsentä.
- d) Edustava elin vahvistaa työjärjestyksensä.
- e) Edustavan elimen jäsenet valitaan tai nimetään suhteessa eurooppaosuuskunnan ja sen tytäryhtiöiden tai toimipaikkojen kussakin jäsenvaltiossa olevan henkilöstön määrään siten, että kunkin jäsenvaltion osalta varataan yksi paikka kyseisessä jäsenvaltiossa työskentelevän henkilöstön kutakin sellaista osaa kohti, joka edustaa 10:tä prosenttia tai sen murto-osaa kaikissa jäsenvaltioissa yhteensä niissä työskentelevän henkilöstön kokonaismäärästä.
- f) Eurooppaosuuskunnan toimivaltaiselle elimelle on annettava tieto edustavan elimen kokoonpanosta.
- g) Viimeistään neljän vuoden kuluttua perustamisestaan edustava elin tarkastelee, onko aloitettava neuvottelut 4 ja 7 artiklassa tarkoitettujen sopimuksen tekemiseksi vai jatkettava tämän liitteen mukaisesti annettujen toissijaisten säännösten soveltamista.

Jos on päätetty neuvotella sopimus 4 artiklan mukaisesti, 3 artiklan 4–7 kohtaa ja 4, 5 ja 6 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin ja ilmaisu "erityinen neuvotteluryhmä" korvataan ilmaisulla "edustava elin". Mikäli neuvottelujen päättymiselle asetettuun määräaikaan mennessä sopimusta ei ole tehty, jatketaan edelleen niiden järjestelyjen soveltamista, jotka alun perin hyväksyttiin toissijaisten säännösten mukaisesti.

Osa 2: Tiedottamista ja kuulemista koskevat toissijaiset säännökset

Eurooppaosuuskuntaan perustetun edustavan elimen toimivaltaa ja valtuuksia koskevat seuraavat säännöt:

- a) Edustavan elimen toimivalta rajoittuu asioihin, jotka koskevat eurooppaosuuskuntaa itseään ja jotain sen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaa tytäryhtiötä tai toimipaikkaa, tai asioihin, joissa päätöksiä tekevät elimet yksittäisessä jäsenvaltiossa eivät ole toimivaltaisia.
- b) Edustavalla elimellä on eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen säännöllisesti laatimien kertomusten pohjalta oikeus saada tietoja ja tulla kuulluksi eurooppaosuuskunnan liiketoiminnan kehittymisestä ja sen tulevaisuudennäkymistä ja tätä varten tavata toimivaltainen elin ainakin kerran vuodessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta c alakohdan nojalla pidettäviä kokouksia. Paikalliselle johdolle on annettava samat tiedot.

Eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen on toimitettava edustavalle elimelle hallituksen tai soveltuvin osin johtokunnan ja hallintoneuvoston kokousten esityslistat ja jäljennökset kaikista osuuskunnan kokoukselle toimitetuista asiakirjoista.

Kokouksessa käsitellään erityisesti seuraavia asioita: rakenne, taloudellinen tilanne ja rahoitustilanne, liiketoiminnan, tuotannon ja myynnin todennäköinen kehitys, yritysten sosiaaliseen vastuuseen liittyvät aloitteet, työllisyystilanne ja siinä todennäköisesti tapahtuva kehitys, investoinnit ja merkittävät organisaatiomuutokset, uusien työmenetelmien tai tuotantoprosessien käyttöönotto, tuotannon siirrot, yritysten, toimipaikkojen tai niiden huomattavien osien sulautumiset, toiminnan supistamiset tai sulkemiset sekä henkilöstön joukkovähentämiset.

- c) Kun poikkeukselliset olosuhteet vaikuttavat huomattavasti henkilöstön etuihin, erityisesti jos toimintoja sijoitetaan uudelleen tai siirretään, toimipaikkoja tai yrityksiä suljetaan tai henkilöstön joukkovähentämistapauksissa, edustavalla elimellä on oikeus saada tietoja asiasta. Edustavalla elimellä tai, jos se erityisesti kiireellisyyssyyttä niin päättää, suppealla komitealla on oikeus pyynnöstään tavata eurooppaosuuskunnan toimivaltainen elin tai muu eurooppaosuuskunnan asiassa tarkoituksenmukaisempi johtotaso, jolla on päätöksentekovaltaa, saadaksesen tietoja ja tullakseen kuulluksi sellaisten toimenpiteiden osalta, jotka vaikuttavat merkittävästi henkilöstön etuihin.

Jos toimivaltainen elin päättää olla toimimatta edustavan elimen ilmaiseman kannan mukaisesti, edustavalla elimellä on oikeus lisäkokoukseen eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen kanssa yhteisymmärryksen pääsemiseksi.

Jos järjestetään kokous suppean komitean kanssa, myös niillä edustavan elimen henkilöstöä edustavilla jäsenillä, joita kyseiset toimenpiteet välittömästi koskevat, on oikeus olla läsnä.

Edellä tarkoitettut kokoukset eivät vaikuta toimivaltaisen elimen oikeuksiin.

- d) Jäsenvaltiot voivat vahvistaa tiedottamista ja kuulemista koskevien kokousten puheenjohtajuutta koskevat säännöt.

Ennen eurooppaosuuskunnan toimivaltaisen elimen kanssa pidettävää kokousta edustava elin tai suppea komitea, jota tarvittaessa laajennetaan c alakohdan kolmannen alakohdan mukaisesti, voi kokoontua ilman, että oikeushenkilön toimivaltaisen elimen edustaja on läsnä.

- e) Edustavan elimen jäsenten on annettava eurooppaosuuskunnan sekä sen tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen henkilöstön edustajille tietoja tiedottamis- ja kuulemismenettelyjen sisällöstä ja tuloksesta, tämän kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan säännösten soveltamista.

- f) Edustavaa elintä tai suppeaa komiteaa voivat avustaa sen valitsevat asiantuntijat.

- g) Edustavan elimen jäsenillä on oikeus koulutusvapaaseen ilman palkanmenetystä sikäli kuin tämä on tarpeen heidän tehtäviensä suorittamiseksi.

- h) Edustavan elimen kustannuksista vastaa eurooppaosuuskunta, joka asettaa edustavan elimen jäsenten käyttöön sellaiset taloudelliset ja aineelliset resurssit, että jäsenet voivat hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti.

Eurooppaosuuskunta vastaa erityisesti kokousten järjestämisestä ja tulkkauksesta aiheutuvista kustannuksista sekä edustavan elimen ja suppean komitean jäsenten matka- ja majoituskustannuksista, jollei asiasta ole toisin sovittu.

Näiden periaatteiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat vahvistaa edustavan elimen toimintabudjettia koskevat säännöt. Ne voivat erityisesti rajata rahoituksen koskemaan ainoastaan yhtä asiantuntijaa.

Osa 3: Henkilöstön osallistumista koskevat toissijaiset säännökset

Henkilöstön osallistuminen eurooppaosuuskunnassa määräytyy seuraavien säännösten mukaisesti:

- a) Jos kyseessä on muuntamalla perustettu eurooppaosuuskunta ja henkilöstön osallistumista hallitukseen tai hallintoneuvostoon koskevia jäsenvaltion sääntöjä sovellettiin ennen rekisteröintiä, kaikkia henkilöstön osallistumista koskevia kohtia sovelletaan edelleen eurooppaosuuskuntaan. Tätä varten sovelletaan b alakohtaa soveltuvin osin.
- b) Muissa eurooppaosuuskunnan perustamistapauksissa eurooppaosuuskunnan, sen tytäryhtiöiden ja toimipaikkojen henkilöstöllä ja/tai niillä edustavalla elimellä on oikeus valita tai nimetä eurooppaosuuskunnan hallitukseen tai hallintoneuvostoon se määrä taikka suositella tai vastustaa sitä määrää jäseniä, joka vastaa suurinta asianomaisissa osallistuvissa oikeushenkilöissä ennen eurooppaosuuskunnan rekisteröintiä sovellettua henkilöstöosallistumisen osuutta.

-
- c) Jos yhdessäkään osallistuvista oikeushenkilöistä ei ennen eurooppaosuuskunnan rekisteröintiä sovellettu henkilöstön osallistumista koskevia sääntöjä, eurooppaosuuskunta ei ole velvollinen ottamaan käyttöön henkilöstön osallistumista koskevia järjestelyjä.
- d) Edustava elin päättää hallituksen tai hallintoneuvoston paikkojen jakautumisesta eri jäsenvaltioiden henkilöstöä edustavien jäsenten kesken tai siitä, miten eurooppaosuuskunnan työntekijät voivat suositella tai vastustaa kyseisten elimien jäseniä, suhteessa kussakin jäsenvaltiossa työskentelevän eurooppaosuuskunnan henkilöstön määrään. Jos yhden tai useamman jäsenvaltion työntekijät eivät kuulu suhteellisuusperusteen piiriin, edustava elin nimittää yhden jäsenistä yhdestä tällaisesta jäsenvaltiosta, erityisesti siitä jäsenvaltiosta, jossa on eurooppaosuuskunnan sääntömääräinen kotipaikka, jos tämä on asianmukaista. Kukin jäsenvaltio voi määrittää, miten sille osoitetut hallituksen tai hallintoneuvoston paikat jaetaan.
- e) Jokainen eurooppaosuuskunnan hallituksen tai tarvittaessa hallintoneuvoston jäsen, jonka edustava elin tai tapauksesta riippuen henkilöstö on valinnut tai nimennyt tai joita se on suositellut, on kyseisen elimen täysivaltainen jäsen, jolla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin osuuskunnan jäseniä edustavilla jäsenillä, äänioikeus mukaan lukien.
-